

Ο χρόνος ως σημείο της παρουσίας του Θεού: εόρτιες ευχές από την Πεντηκοστή

/ [Γνώμες](#)

«Ο χρόνος, ως φυσική έννοια, κυλάει καί φεύγει, είναι ανύπαρκτος, ανυπόστατος, διότι τό παρελθόν δέν υφίσταται, δέν υπάρχουν δεξαμενές πού νά τό κρύβουν. Ούτε τό παρόν υπάρχει, διότι μέχρι νά πώ παρόν, ήδη έχει φύγει. τό μέλλον δέν τό έχομε στό χέρι μας. Ο χρόνος είναι μερικές κινούμενες σκιές τής αιωνιότητος, η οποία είναι ιδιότητα τού Θεού, χαρακτήρας τής θεότητας. Όλοι οι αιώνες είναι μιά στιγμή τής αιωνιότητος, επομένως ο χρόνος στήν πραγματικότητα δέν είναι δικός μας, βγαίνει μέσα από τά σπλάχνα τής θεότητας είναι ακτινοβόλημα, αποκύημα, γέννησις τής θεότητας. Ο χρόνος πού περνάμε είναι σκιά μιάς ακτίνας πού ξεκίνησε από τούς πατρικούς κόλπους καί μάς δηλοποιεί ότι ζούμε ενώπιον τού Θεού, επομένως είναι ένα σημάδι τής παρουσίας τού Θεού!»[1].

• **Του Νικολάου Κόιου, Αν. Καθηγητού Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.,
συντονιστή Περιεχομένου Πεντηκοστής**

Μέσα από το βάθος της νηπτικής εμπειρίας ο Γέρων Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης διδάσκει ότι εν τέλει ο χρόνος είναι δώρο. Ένα δώρο δηλωτικό της παρουσίας του

Θεού στην ζωή μας, το οποίο συμπαρεκτείνεται με τον υπ' Αυτού κτισθέντα κόσμο. Ο κόσμος, παρά το γεγονός της υποταγής του στην φθορά και τον θάνατο μετά την πτώση των Πρωτοπλάστων, δεν έπαψε να είναι δεκτικός της Μεταμορφώσεως και Ανακαινίσεως. Πολύ περισσότερο ο ίδιος ο άνθρωπος, η κορωνίδα της κτίσεως, για τον οποίον ο Λόγος εγένετο Σαρξ[2]. Η πρόσληψη όλου του ημετέρου φυράματος από τον Θεό Λόγο διά της Ενανθρωπήσεως δίνει στο κατ' εικόνα και ομοίωση λογικό δημιούργημα δυνατότητες που υπερβαίνουν τις συνήθεις ανθρώπινες προσδοκίες και επιθυμίες. Ο άνθρωπος μπορεί να αναζητήσει την οντολογική του ανακαίνιση και την μεταμόρφωση σε ζωή κρείτονα και να μετέχει σε εμπειρίες τις οποίες «οφθαλμός ουκ είδε και ους ούκ ήκουσε και επί καρδίαν ανθρώπου ουκ ανέβη[3]». Μπορεί δηλαδή να αναζητήσει και να αξιώσει την μεταμόρφωσή του μέσα στον χρόνο όπως την μαρτυρεί το Ευαγγέλιο[4] και όπως την μαρτυρούν οι εμπειρίες του Ακτίστου Φωτός στις ζωές των Αγίων.

Η βασική και μοναδική κίνηση η οποία προϋποτίθεται της μετα-μορφώσεως του ανθρώπου είναι η μετά-νοια. Η μετάνοια μπορεί να συνδέεται με ψυχικά και συναισθηματικά φαινόμενα όπως η μεταμέλεια ή να έχει ασκητικά χαρακτηριστικά όπως η αυτομεμψία. Στην πλήρη διάστασή της όμως είναι οντολογικό γεγονός το οποίο οδηγεί τον άνθρωπο στην θεραπεία του νου και τον ικανώνει να επαναπροσδιορίζει τα προτάγματά του κατά την αναζήτηση νοήματος. Η μετά-νοια και η μεταμόρφωση είναι στην ουσία τους οι δυναμικές προσλήψεις του χρόνου από τον άνθρωπο, οι οποίες εγκεντρίζουν την αιωνιότητα στον χρόνο. Έτσι ο χρόνος καθίσταται πραγματικά το σημάδι της παρουσίας του Θεού, όπως αναφέρει ο Γέρων Αιμιλιανός, και μέσα σε αυτόν ο Θεός εναγκαλίζεται τον άνθρωπο και τον επαναφέρει ενδεδυμένο με την «πρώτη στολή» στον οίκο του Πατρός[5]. Οι νοητικές και τεχνικές δυνατότητες που ανέπτυξε ο άνθρωπος μέσα στην ιστορία είναι και αυτές, σύμφωνα με τους Πατέρες της Εκκλησίας, δώρα του Θεού ώστε να δοθεί ο χρόνος στην ανθρωπότητα να ετοιμαστεί και να δεχθεί το μέγα δώρο της Θείας Οικονομίας που θα την οδηγήσει στην Μεταμόρφωση και την Ανάσταση. Η λήθη, η άγνοια και η αμαρτία συσκοτίζουν την πρόσληψη του χρόνου ως δώρου δηλωτικού της θείας παρουσίας. Έτσι ο χρόνος καθίσταται δυνάστης συνοδευόμενος από το άγχος και τον φόβο του θανάτου. Ο άνθρωπος καθίσταται εγωκεντρικός αρνούμενος το έτερο μεγάλο δώρο της μετά-νοιας. Προστρέχει στις νοητικές και τεχνικές του δυνατότητες, τις οποίες αυτονομεί, λησμονώντας ότι και αυτές είναι δώρα του Αγαθού Θεού και προσπαθεί να ξεφύγει από τις συνέπειες της φθοράς μέσω αυτών. Ιδιαίτερα ο άνθρωπος της σύγχρονης εποχής, όταν καταλαβαίνει το αδιέξοδο, αντί να μετα-νοήσει προτιμά να αρνηθεί την ίδια του την φύση, να θέσει στο περιθώριο τον άνθρωπο και να αναζητήσει τον μετ-άνθρωπο.

Το έτος που διανύσαμε η Πεμπτουσία είχε την ευλογία να συμμετέχει στην διοργάνωση του διεθνούς συνεδρίου «Μετ-ανθρωπισμός και Τεχνητή νοημοσύνη ΡΗΑΙCON 24»[6]. Εκεί, πραγματοποιήθηκε ένας βαθύς και εκτενής διάλογος της θεολογίας και της ποιμαντικής με τις νέες εξελίξεις της τεχνητής νοημοσύνης και τις κοινωνικές τους προεκτάσεις αναφορικά με την φύση και το νόημα της ανθρώπινης ύπαρξης και του ανθρωπίνου προσώπου.

Η τελική «γεύση» που αποκομίσαμε ήταν ότι η αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο είναι τέτοια ώστε δεν εμποδίζεται από κανέναν χρονικό, τοπικό ή τροπικό περιορισμό να εναγκαλισθεί τον άνθρωπο και μέσα από την μετάνοια να τον οδηγήσει στην Μεταμόρφωση και την Ανάσταση, ώστε να χαίρεται να παραμένει πάντα άνθρωπος χωρίς να έχει ανάγκη να αναζητά με άγχος τον μετ-άνθρωπο.

Η Πεμπτουσία εύχεται σε όλους τους φίλους και αναγνώστες της το Νέο Έτος 2025 να είναι το έτος που θα αγαπήσουμε τον χρόνο μας ως θείο δώρο και θα ανακαλύπτουμε πάλιν και πολλάκις πόσο ωραίο είναι να είναι κανείς άνθρωπος, όταν για χάρη του σαρκώνεται ο ίδιος ο Θεός – Λόγος και γίνεται Θεάνθρωπος.

Χρόνια πολλά, ειρηνικά και ευλογημένα!

Παραπομπές:

[1] Αρχιμ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, Λόγοι Εόρτιοι Μυσταγωγικοί, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2014.

[2] Ιω. 1,14

[3] Α΄Κορ. 2,9

[4] Μθ. 17, 1-9

[5] Λκ. 15,22

[6] Βλ. <http://www.pemptousia.gr/?p=411119>

Πηγή: [pemptousia.gr](http://www.pemptousia.gr)